

ОПИС

навчальної дисципліни «Музичне краєзнавство»
на 2019-2020 н.р.

Ступінь вищої освіти – **доктор філософії**

Галузь знань – **02 Культура і мистецтво**

Спеціальність – **025 Музичне мистецтво**

Освітня програма – **Музичне мистецтво**

1. Загальна характеристика дисципліни

Загальний обсяг дисципліни – **5 кредитів ЄКТС**

Статус дисципліни – **варіативна**

Навчально-науковий **Інститут музичного мистецтва**

Кафедра **методики музичного виховання та диригування**

Мова навчання – **українська**

Курс – **2**; семестр – **1**; вид підсумкового контролю – **залік**.

Викладач: канд. мистецтвознавства, доцент – **Синкевич Н.Т..**

Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг дисципліни	Кількість годин						Курсова робота	Вид семестрового контролю	
				Аудиторні заняття					Самостійна робота		Залік	Екзамен
			Кредити ЄКТС	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття				
Денна, Вечірня	II	III	5/150	60	30	-	-	30	90	-	+	-

2. Зміст лекційного матеріалу

Тема 1. Музичне краєзнавство України як спеціальний навчальний курс.

Висвітлити суспільно-історичні передумови становлення музичної регіоніки в українській культурі.

Окреслити сутність музичного краєзнавства як її складової українського музикознавства. Музичне краєзнавство як наукова галузь і аспект змісту музичної культури українського музично-культурного простору та як навчальна дисципліна у закладі вищої освіти.

Визначити зміст і сформулювати мету навчальної дисципліни. Охарактеризувати основні завдання навчального курсу з огляду на виклики сьогодення. Перші спроби дослідження музичної культури України в регіональному аспекті.

Сучасне музичне краєзнавство України, як комплексний напрям, що функціонує у міждисциплінарній площині історії української музики, етномистецтвознавства тощо.

Тема 2. Огляд музичного життя Східної Галичини до 1939 року.

Музична культура регіону в першій половині XIX століття. Висвітлити діяльність музикантів-іноземців та їх вплив на культурний розвиток Галичини першої половини XIX століття. «Музичне товариство св. Цецилії» як відділення Австрійського музичного товариства. Хор св. Цецилії та Інститут співу. «Галицьке товариство приятелів музики», роль музичної школи при ньому. Виокремити суттєві прикмети національно-культурного відродження Східної Галичини кінця XIX – початку XX ст. Огляд суттєвих мистецьких

здобутків і подій музичного життя в поліетнічному середовищі. Назвати основні музично-хорові товариства, що функціонували в Галичині. Співочі товариства у Львові та їх керівники. Культурно-мистецька діяльність «Просвіти», «Бояну» та інонаціональних співочих товариств: «Лютня», «Ехо» тощо. Міжнародні контакти у творчості і музичному житті краю. Хорові мандрівки теренами Галичини та їх вплив на культурне відродження краю. Структура музичної освіти Галичини першої третини ХХ ст. Роль Вищого Музичного Інституту на процес професіоналізації музичної освіти та культури українців Галичини. Окреслити діяльність СУПРОМ'у та його значення в утвердженні професійної музичної культури краю.

Тема 3. Еволюція хорового руху Східної Галичини в контексті духовного розвитку регіону.

Здійснити короткий аналіз розвитку музичного середовища Дрогобиччини другої половини ХІХ століття. Висвітлити концертну діяльність хорового товариства «Бориславський Боян». Охарактеризувати музично-концертне життя Стрийщини. Висвітлити діяльність провідних хорових колективів та їх диригентів. Окреслити напрямки камерно-вокального та інструментального виконавства регіону. Окреслити етапи становлення та розвитку музично-хорового товариства «Станіславівський Боян». Проаналізувати соціокультурні функції, що їх виконувала давня хорова традиція Тернопільщини.

Тема 4. Огляд музичного життя Наддніпрянської України першої половини ХХ століття.

Охарактеризувати основні етапи розвитку музичного життя Наддніпрянської України. Виокремити жанровий розвиток української музичної творчості регіону. Висвітлити панораму концертного та музично-театрального життя Наддніпрянщини. Виокремити функції, що їх виконували музичні товариства і творчі колективи регіону. Назвати українських митців, які організовували хорові подорожі східними теренами України. Музичне середовище Києва: форми концертного життя міста. Окреслити основні ознаки професіоналізації галузі музичної освіти регіону. Організація музичної освіти на Поділлі. Становлення гастрольно-концертного життя Полтавщини. Виокремити видатних митців Ніжина та їхній внесок у розвиток музичного середовища міста.

Тема 5. Важливі події та суттєві мистецькі здобутки музичної культури Наддніпрянщини першої половини ХХ століття.

Висвітлити роль Києво-Могилянської академії на розвиток науки і культури України. Культуроохоронна діяльність Київської духовної академії. Виокремити провідні форми організації музично-мистецького життя на Поділлі. Окреслити значення Вінницької філармонії на процес культурно-мистецького розвитку регіону. Діяльність хорової капели ім. М. Леонтовича. Висвітлити етапи становлення й розвитку бандурного виконавства та освіти на Дніпропетровщині. Подати коротку характеристику діяльності просвітницьких установ і музично-освітніх закладів в період «духовного оновлення» Дніпропетровщини. Проаналізувати внесок українських митців, які відіграли вагомий роль у формуванні музичного середовища Ніжина. Просвітницькі й мистецькі організації, що сприяли професійному становленню музично-театральної культури Слобожанщини.

Тема 6. Розвиток хорового мистецтва східних теренів України першої половини ХХ століття.

Провести паралелі еволюції хорових процесів на Галичині та східних теренах України. Визначити вплив мистецько-хорової діяльності М. Лисенка на розвиток київської співацької школи. Висвітлити хорові традиції Хмельниччини. Виокремити найвідоміші професійні хорові колективи Вінниччини та їх роль у розвитку хорової культури регіону. Охарактеризувати діяльність фольклорних колективів на Дніпропетровщині та їх внесок в піднесення хорового мистецтва регіону. Здійснити короткий аналіз розвитку хорового виконавства Полтавщини. Визначити соціокультурні чинники, що мали вплив на створення філармоній в Україні.

3. Перелік тем семінарських занять

Тема 1. Музичне краєзнавство як наукова галузь і аспект змісту музичної культури українського музично-культурного простору та як навчальна дисципліна у вищому навчальному закладі.

Тема 2. Огляд музичного життя Східної Галичини до 1939 року. Міжнародні контакти у творчості і музичному житті краю. Культурно-мистецька діяльність «Просвіти» і «Бояну» та інонаціональних співочих товариств. Співочі товариства у Львові та їх керівники. Музична освіта у Станіславі.

Тема 3. Еволюція хорового руху Східної Галичини в контексті духовного розвитку регіону. Хоровий спів на Дрогобиччині 1848–1942. Концертна діяльність хорового товариства «Стрийський Боян». Хорове мистецтво у музичному житті Тернопільщини. Музично-хорове товариство «Станіславівський Боян»: етапи становлення та розвитку.

Тема 4. Огляд музичного життя Наддніпрянської України першої половини ХХ століття. Музичне життя Наддніпрянської України першої половини ХХ століття. Музичне середовище Києва: форми концертного життя. Жанровий розвиток української музичної творчості Наддніпрянщини. Організація музичної освіти на Поділлі. Становлення гастрольно-концертного життя Полтавщини. Внесок видатних митців Ніжина до розвитку музичного середовища міста.

Тема 5. Важливі події та суттєві мистецькі здобутки музичної культури Наддніпрянщини першої половини ХХ століття. Феномен Києво-Могилянської академії як центру науки та культури України. Культуроохоронна діяльність Київської духовної академії. Становлення Вінницької філармонії у контексті культурних процесів краю. Хорова капела ім. М. Леонтовича. Академізація бандурного виконавства та освіти на Дніпропетровщині.

Тема 6. Розвиток хорового мистецтва східних теренів України першої половини ХХ століття. Хорова діяльність М. Лисенка як чинник розвитку київської співацької школи. Хорові традиції Хмельниччини. Хорова творчість Дніпропетровщини: від хорових пісень до хорового концерту і модерних устремлінь. Особливості соціокультурної ситуації на час створення філармоній в Україні.

4. Завдання для самостійної роботи

Тема 1. Музичне краєзнавство України як спеціальний навчальний курс. Суспільно-історичні передумови становлення музичної регіоніки в українській культурі.

1. Окресліть сутність музичного краєзнавства як складової української музикознавчої науки.

2. Визначте зміст і сформулюйте мету навчальної дисципліни. Охарактеризуйте основні завдання навчального курсу з огляду на виклики сьогодення.

Тема 2. Огляд музичного життя Східної Галичини до 1939 року.

1. Назвіть суттєві прикмети національно-культурного відродження Східної Галичини кінця ХІХ – початку ХХ ст.

2. Які основні музично-хорові товариства функціонували в Галичині кінця ХІХ до 1939 року?

3. Яку роль у культурному відродженні краю відіграли хорові мандрівки Галичиною?

4. Окресліть діяльність СУПРОМ'у та його роль в утвердженні професіоналізму української музичної культури Галичини.

5. Яка структура музичної освіти Галичини першої третини ХХ ст.?

Тема 3. Еволюція хорового руху Східної Галичини в контексті духовного розвитку регіону.

1. Окресліть передумови розвитку музичного середовища Дрогобиччини другої половини ХІХ ст.

2. Висвітлити концертну діяльність хорового товариства «Бориславський Боян» та його роль у розвитку музичної культури регіону.

3. Охарактеризуйте музично-концертне життя Стрия та Стрийщини, а також діяльність провідних хорових колективів, камерне вокальне та інструментальне виконавство.

4. Які соціокультурні функції виконувала давня хорова традиція Тернопільщини?

Тема 4. Загальний огляд музичного життя Наддніпрянської України першої половини ХХ сторіччя.

1. Охарактеризуйте коротко основні етапи розвитку музичного життя Наддніпрянської України.

2. Висвітліть спектр концертного й музично-театрального життя регіону.

3. Які функції виконували музичні товариства і творчі колективи окресленого періоду?

4. Хто з українських митців були організаторами хорових подорожей східними теренами України?

5. Назвіть основні ознаки професіоналізації галузі музичної освіти.

Тема 5. Важливі події та суттєві мистецькі здобутки музичної культури Наддніпрянщини першої половини ХХ сторіччя.

1. Назвіть провідні форми організації музично-мистецького життя на Поділлі.

2. Хто з відомих українських митців відіграв вагомий роль для формування музичного середовища Ніжина?

3. Коротко охарактеризуйте діяльність просвітницьких установ та музично-освітніх закладів в період «духовного оновлення» Дніпропетровщини.

4. Які просвітницькі й мистецькі організації сприяли професіоналізації музично-театральної культури Слобожанщини?

Тема 6. Розвиток хорового мистецтва східних теренів України першої половини ХХ століття.

1. Чим відрізнялися хорові процеси на заході та сході України в першій половині ХХ ст.?

2. Назвіть найвідоміші професійні хорові колективи Вінниччини.

3. Скільки фольклорних колективів функціонувало на Дніпропетровщині?

4. Охарактеризуйте розвиток хорового виконавства на Полтавщині.

5. Форми поточного та підсумкового контролю

Оцінювання знань аспірантів відбувається згідно з видами навчальної роботи, які зобов'язаний виконати кожен аспірант:

- участь у семінарському занятті (доповідь на одне із питань плану заняття, доповнення до доповідей за іншими питаннями плану заняття, участь у дискусії за темою заняття);

- співбесіда з лектором (перевірка компетентності аспіранта);

- залік.

Критерієм аналізу якості виконання завдань та його усне викладення є максимально влучна добірка наукової інформації з переведення у форму суджень чи тверджень.

Оцінювання знань методом співбесіди з лектором визначає рівень компетентності аспіранта: обізнаності щодо змісту навчальної дисципліни.

Співбесіда з лектором проводиться в кінці семестру за наперед оголошеним розкладом. Семестрова підсумкова оцінка визначається як сума балів з усіх видів навчальної роботи. Оцінка виставляється за шкалами оцінювання: стобальною, національною і ЄКТС.

6. Література

Основні :

1. Бенч-Шокало О. Український хоровий спів: Актуалізація звичаєвої традиції: Навч. посібн. / О. Бенч-Шокало. – К. : Ред. журн. «Український світ», 2002.–440 с.

2. Бермес І. Еволюція хорового руху на Дрогобиччині в контексті розвитку культури Галичини (від «весни народів» до 1942 року) / І. Бермес. – Дрогобич : Коло, 2002 с.

3. Бермес І. Співоче товариство «Дрогобицький Боян»: тяглість традицій / І. Бермес // Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку: наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету: у 2-х т. / [за ред. проф. В. Г. Віткалова]. – Рівне : РДГУ, 2012. – Вип. 18. – Т. 1. – С. 27-32.

4. Бермес І. Український хоровий спів як соціокультурне явище / І. Бермес. – Дрогобич : Посвіт, 2013. – 432 с.
5. Бевська І. Музично-мистецька діяльність у соціокультурному просторі Тернопільського воєводства (з другої половини ХІХ ст. до 1939 року): автореферат дис. ...кандидата мистецтвознавства: спец.: 17.00.03 / І. Бевська. – Одеса, 2012. – 16 с.
6. Бойчук О. Хорове мистецтво Тернопільщини в контексті соціокультурних процесів ХХ століття: автореферат дис. ...кандидата мистецтвознавства: спец.: 17.00.03 / О. Бойчук. – Київ, 2013. – 16 с.
7. Бурдейна-Публіка Т. Становлення і розвиток професійних форм музичного життя Вінниччини як складової культури Подільського краю: автореферат дис. ...кандидата мистецтвознавства: спец.: 26.00.01 / Т. Бурдейна-Публіка. – Львів, 2009. – 20 с.
8. Грицан А. Театральна культура Галичини в контексті європейського модерну (кінець ХІХ–перша чверть ХХ ст.) / А. Грицан // Вісник Прикарпатського університету імені Василя Стефаника. – Мистецтвознавство. – Вип. 17–18. – Івано-Франківськ, 2009–2010. – С. 205–211.
9. Долгіх М. Становлення музичного професіоналізму Єлисаветградщини (1900–1920-ті роки): автореферат дис. ...кандидата мистецтвознавства: спец.: 17.00.03 / М. Долгіх. – Київ, 2011. – 20 с.
10. Дувірак Д. СУПром в контексті епохи / Д. Дувірак // Союз українських професійних музик у Львові. Матеріали і документи. – Львів : Сполом, 1997. – С. 8.
11. Загайкевич М. Музичне життя Західної України другої половини ХІХ ст. / М. Загайкевич. – К. : Видавництво АН УРСР, 1960. – 189 с.
12. Зваричук Ж. Богослужбове хорове виконавство Галичини ХІХ століття: автореферат дис. ...кандидата мистецтвознавства: спец.: 17.00.03 / Ж. Зваричук. – К., 2009. – 20 с.
13. Зваричук Ж. Роль і значення Перемишльського хорового осередку в розвитку духовної культури Галичини ХІХ століття / Ж. Зваричук // Вісник Прикарпатського університету імені Василя Стефаника. – Мистецтвознавство. – Вип. 15–16. – Івано-Франківськ, 2009. – С. 72–78.
14. Зелінський О. До історії державного гімну України: Навч. посіб. / О. Зелінський.-Львів : Сполом, 140 с.
15. Кавунник О. Музичне середовище Ніжина в контексті національних культурно творчих процесів ХІХ – початку ХХ століть: автореферат дис. ...кандидата мистецтвознавства: спец.: 17.00.03 / О. Кавунник. – Київ, 2011. – 16 с.
16. Кияновська Л. Галицька музична культура ХІХ – ХХ ст. : навчальний посібник / Л. Кияновська. – Чернівці : Книги, 2007. – 424 с.
17. Кияновська Л. Українська музична культура: Навч. посіб. / Л. Кияновська. – Львів : «Тріада плюс», 2009. – 356 с.
18. Кобрин Н. Музична культура в національному русі галицьких українців (1891–1939): автореферат дис. ...кандидата історичних наук: спец.: 07.00.01 / Н. Кобрин. – Львів, 2010. – 21 с.
19. Лащенко А. З історії київської хорової школи / А. Лащенко.-К. : Музична Україна, 2007.-197 с.
20. Левко В. Організація концертів як один з видів діяльності Всеукраїнського товариства ім. М. Леонтовича / В. Левко // Мистецтвознавчі записки НАКККіМ. - 2010. - Вип. 18.-С. 97-104.
21. Леонтьєва О. Хорове виконавство Дніпропетровщини першої половини ХХ століття: співвідношення універсального і локального у культурному бутті регіону / О. Леонтьєва // Вісник ДАКККіМ.-К. : Міленіум, 2010.-Вип. 4.-С. 122-126.
22. Литвиненко А. Історичні шляхи становлення регіоналістики в українській культурі й музикознавстві / А. Литвиненко // Студії мистецтвознавчі: Театр. Музика. Кіно. Чис. 3 (39) / [голов. ред. Г. Скрипник] ; НАНУ, ІМФЕ ім. М. Т. Рильського. – К., 2012. – С. 7-14.

23. Литвиненко А. Музична культура Полтавщини ХІХ – початку ХХ століття в аспектах регіонального джерелознавства: автореферат дис. ...кандидата мистецтвознавства: спец.: 17.00.01 / А. Литвиненко. – Київ, 2006. – 18 с.
24. Личковах В. А. Філософія етнокультури. Теоретико-методологічні та естетичні аспекти історії української культури. – ПАРАПАН, 2011. – 196с.
25. Мазепа Л., Мазепа Т. Шлях до музичної академії у Львові. Удвох томах. Т. 1. – Львів : Сполом, 2003. – 228 с.
26. Миронова О. Музичне життя в полікультурному середовищі м. Стрия та регіону Стрийщини (друга половина ХІХ століття – 1939 р.): автореферат дис. ...кандидата мистецтвознавства: спец.: 17.00.01 / О. Миронова. – Львів, 2007. – 16 с.
27. Мороз Л. Диригентсько-хорове мистецтво Галичини другої половини ХІХ – першої третини ХХ століття: автореферат дис. ...кандидата мистецтвознавства: спец.: 17.00.01 / Л. Мороз. – Київ, 2003. – 13 с.
28. Овчарук О. Розвиток музично-педагогічної думки в Україні на початку ХХ століття (1905–1925 рр.): автореферат дис. ...кандидата педагогічних наук: спец.: 1.00.02 / О. Овчарук. – Київ, 2001. – 22 с.
29. Ржевська М. На зламі часів. Музика Наддніпрянської України першої третини ХХ століття у соціокультурному контексті епохи: Монографія. – Київ : Автограф, 2005. – 352 с.
30. Романюк Л. Музичне життя Станіславова другої половини ХІХ – першої третини ХХ століття: автореферат дис. ...кандидата мистецтвознавства: спец.: 17.00.01 / Л. Романюк. – Львів, 2007. – 20 с.
31. Руденко Л. Роль Києво-Могилянської та духовної академії у розвитку хорового мистецтва України (за матеріалами їх нотозбірні): автореферат дис. ...кандидата мистецтвознавства: спец.: 17.00.03 / Л. Руденко. – Київ, 2010. – 20 с.
32. Синкевич Н.Т. Навчально-методичний комплекс дисципліни «Музичне краєзнавство» [для підготовки третього освітньо-наукового крівня вищої освіти] / Наталія Синкевич. – Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2019. – 60 с.
33. Синкевич Н. Організація української хорової діяльності у Східній Галичині від витоків до 1939 року (соціокультурний вплив) / Н. Синкевич // Молодь і ринок: Щомісячний науково-педагогічний журнал. – № 9 (104) вересень. – 2013. – Дрогобич : ДДПУ імені Івана Франка. – С. 86–90.
34. Синкевич Н., Фрайт О. Соціокультурні функції організаторсько-хорової діяльності М. В. Лисенка / Н. Синкевич, О. Фрайт // Музична україністика: сучасний вимір: збірник наукових статей. – Вип. 7: Постать Миколи Лисенка в європейському й національному історико-культурному контексті / [Ред.-упоряд. О. П. Кушнірук]. – К. : ІМФЕ ім. М. Т. Рильського, 2012.- С. 247 – 255.
35. Толошніак Н. Культурно-просвітницька та художньо-масова діяльність товариства «Просвіта» Галичини в публіцистичній спадщині Бориса Кудрика / Н. Толошніак // Вісник Прикарпатського університету імені Василя Стефаника. – Мистецтвознавство. – Вип. 17–18. – Івано-Франківськ, 2009–2010. – С. 233-237.
36. Черепанин М. Музична культура Галичини (друга половина ХІХ – перша половина ХХ століття): [Монографія] / М. Черепанин. – Київ : Вид-во «Вежа», 1997. – 326 с.
37. Черкашина О. Театр опери та балету і державна консерваторія у Вінниці як феномени національної культури першої половини ХХ ст.: автореферат дис. ...кандидата мистецтвознавства: спец.: 26.00.01 / О. Черкашина. – Київ, 2012. – 16 с.
38. Чернета Т. Бандурне мистецтво Дніпропетровщини: від аматорства до академізму: автореферат дис. ...кандидата мистецтвознавства: спец.: 26.00.01 / Т. Чернета. – Київ, 2012. – 16 с.
39. Щігова С. Взаємодія гетерогенності та адитивності в регіональній музичній культурі Дніпропетровщини: від витоків до сучасності: автореферат дис. ...кандидата мистецтвознавства: спец.: 17.00.03 / С. Щігова. – Одеса, 2006. – 18 с.

Допоміжні:

40. Академія музичної еліти України: Історія та сучасність: До 90-річчя Нац. Муз. акад. України ім. П. І. Чайковського / Авт.-упоряд.: А. П. Лашенко та ін. К.: Муз. Україна, 2004. – 560 с.
41. Баран О. Культура і побут української сільської інтелігенції Галичини (кінець XIX – 1939 р.): автореферат дис. ...кандидата історичних наук: спец.: 07.00.05 / О. Баран. – Івано-Франківськ, 2007. – 19 с.
42. Верещагіна О., Холодкова Л. Історія української музики XX століття: навчальний посібник / О. Верещагіна, Л. Холодкова. – Тернопіль : Астон, 2010. – 280 с.
43. Волощук Ю. Скрипкова культура Галичини 1848–1939 років: автореферат дис. ...кандидата мистецтвознавства: спец.: 17.00.01 / Ю. Волощук. – Київ, 1999. – 19 с.
44. Київ Музичний. Академія наук Української РСР. Інститут мистецтвознавства, фольклору та етнографії ім. М. Т. Рильського.-Київ : Наукова думка, 1982.-119 с.
45. Кузик В. Комітет пам'яті М. Леонтовича та Музичне товариство ім. М. Леонтовича як феномен культури українського відродження 20-30-х років XX ст. / В. Кузик // Наукові записки НМАУ ім. П. Чайковського. – Вип. 27. – К., 2002. – С. 135-142.
46. Ляшенко І. Музична Україніка в світлі сучасної культурної політики: аспекти гуманізації та гуманітаризації національної освіти / І. Ляшенко // Українське музикознавство. – К., 1998. – Вип. 28. – С. 3–8.
47. Михайличенко О. Музично-естетичне виховання дітей та молоді в другій половині XIX – на початку XX ст.: автореферат дис. ...доктора педагогічних наук: спец.: 13.00.01 / О. Михайличенко. – Луганськ, 2007. – 41 с.
48. Ольховський А. Нарис історії української музики / А. Ольховський.-К. : Муз. Україна, 2003.-512 с.
49. Ржевська М. Періодизація музично-культурного процесу XX століття як проблема динаміки культури / М. Ржевська // Українське музикознавство: наук.-метод. збірник / Упор. І. А. Котляревського. – Вип. 29. – К. : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2000. – С. 94-102.
50. Синкевич Н. Микола Колесса і Союз Українських Професійних Музик / Н. Синкевич // Миколі Колессі – у сторічний ювілей: Матеріали міжвузівської наукової конференції, присвяченої 100-річчю від дня народження видатного українського композитора і диригента М. Колесси. – Дрогобич : Коло, 2003. – 38-41.
51. Тронько П. Українське краєзнавство в XX столітті / П. Тронько (до 75-річчя Всеукраїнської спілки краєзнавців). – К., 2002. – 85 с.
52. Ханик Л. Історія хорового товариства «Боян» / Л. Ханик – Львів, 1999. – 122 с.
53. Шевчук О. Музична україніка в контексті вітчизняної культури на межі XIX – XX століть / О. Шевчук // Українське музикознавство: Республіканський міжвідомчий науково-методичний збірник. – К. : Вид-во КДК, 1991. – Вип. 26. – С. 5–18.
54. Шульгіна В. Д. Музична україніка: монографія / В. Д. Шульгіна. – К., 2000. – 213 с.
55. Юдіна В. Музика в житті Павла Тичини / В. Юдіна. – К. : Музична Україна, 1976. – 87 с.
56. Юрош О. Становлення і розвиток музичного виховання в Закарпатті (1919–1939 рр.): автореферат дис. ...кандидата педагогічних наук: спец.: 13.00.01 / О. Юрош. – Тернопіль, 2009. – 22 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

57. Дикало В. Музичне краєзнавство Рівненщини як навчальний курс: до постановки проблеми [електронний ресурс]. – Режим доступу: irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?...2...
58. Зуляк І. Товариство «Просвіта» у Західній Україні в міжвоєнний період: організаційні засади, господарське становище та культурно-просвітня діяльність [електронний ресурс]. – Режим доступу: www.lib.ua-ru.net/diss/cont/238281.html

59. Кавунник О. Етнорегіональні виміри сучасного українського музикознавства [електронний ресурс]. – Режим доступу: irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?...2...
60. Карась Г. Музичне краєзнавство Прикарпаття як спеціальний навчальний курс: до постановки проблеми [електронний ресурс]. – Режим доступу: journals.pu.if.ua/index.php/kk/article/download/910/954
61. Кияновська Л. Микола Колесса: композитор, диригент, педагог, діяч національної культури [електронний ресурс]. – Режим доступу: www.npu.edu.ua/!eook/book/html/D/im_kiov_kolessa_tom1/Elektronpidr.pdf
62. Прокопенко Л. Роль Катеринославської гімназії у духовно-культурному житті Наддніпрянської України в першій половині XIX століття [електронний ресурс]. – Режим доступу: irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?...2...
63. Римар Р. Хорове мистецтво Хмельниччини в контексті історичного процесу (друга половини XIX – початок XXI ст.) [електронний ресурс]. – Режим доступу: referatu.net.ua/referats/7569/177297
64. Ферендович М. Українські співочі товариства Львова та їх керівники (1900-1939) [електронний ресурс]. – Режим доступу: www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?...
65. Ян І. Розвиток музичної культури на Слобожанщині останньої третини XIX-початкуXX ст. [електронний ресурс]. – Режим доступу: irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?...2...